

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33829
Nom: Alfabetització informacional
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau en Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau en Informació i Documentació	Assignatures optatives	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ALONSO ARROYO ADOLFO

RESUM

En esta assignatura es realitzarà una introducció al concepte, principals models i directrius referents a l'alfabetització informacional en diferents àmbits d'aplicació: biblioteques escolars, públiques, universitàries, serveis d'informació, organitzacions.

Es prestarà especial atenció a l'aprenentatge continu, així com a diferents ferramentes d'e-learning relatius a l'adquisició de competències informàtiques i informacionals.

L'alumnat elaborarà materials que partint de la innovació dels recursos didàctics permeten l'adquisició de competències als usuaris de biblioteques i centres de documentació.

S'intentarà aconseguir un nivell de comprensió i interiorització del contingut, teoricopràctic, que es veurà reflectit en les activitats pràctiques.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

El seguiment de les classes teòriques i pràctiques, implica la utilització i aplicació d'una gran dosi de pensament abstracte, i la utilització constant de fonts i recursos documentals en format electrònic, que impliquen la formació d'una adquisició de coneixement crític i elaborat.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1007 - Grau en Informació i Documentació

Les assignatures optatives aprofundeixen competències ja tractades en les matèries obligatòries.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Eines de suport al ALFIN

Context de l'ús d'eines ALFIN

Eines virtuals E-learning. Vídeo, àudio, text. Eines 2.0

2. Formació d'usuaris

Evolució i concepte. Objectius. Nivells. Beneficis i desenvolupament d'un servei.

3. Alfabetització Informacional (ALFIN). Definició i declaracions

Què és l'alfabetització informacional?

Terminologia i variants

Declaracions sobre alfabetització informacional

Què són les competències? Principis i estàndard

4. Alfabetització Informacional. Models i normes

Models d'aprenentatge per a l'alfabetització en informació

Models conceptuals d'alfabetització en informació: normes i indicadors

5. Les competències en informació

Competències informàtiques i informacionals
Estratègies per a la formació en competències informacionals

6. Planificació d'un projecte d'Alfabetització Informacional

Fonamentació. Naturalesa del projecte. Destinatari. Objectius. Metodologia. Recursos humans, materials i econòmics. Temporalització.

7. Alfabetització Informacional en unitats d'informació

Biblioteques universitàries
Biblioteques públiques
Biblioteques escolars

8. Notícies falses i desinformació. "Fake News"

Com ens afecta
Com contrastar una informació
Claus per a detectar notícies falses
Verificadors. Què són i com treballen

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Aula informàtica	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	4,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	26,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	23,00
Preparació d'activitats d'avaluació	7,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenrotllament de l'assignatura s'estructura entorn de tres tipus d'activitats, a més de les activitats d'estudi-preparació de les classes i l'examen final: les classes teòriques, les classes pràctiques en l'aula i les classes pràctiques d'informàtica.

Classes teòriques. Els estudiants han d'adquirir els coneixements bàsics inclosos en el temari per mitjà del seu estudi individual i l'assistència a les classes teòriques. En les dites classes, el professor oferirà una visió global del tema, incidirà en aquells conceptes clau per a la comprensió del mateix i respondrà als eventuais dubtes o qüestions. Per a l'estudi individual i la preparació del tema amb profunditat, li'lls proporcionarà als estudiants una bibliografia bàsica i complementària, direccions en internet i material de suport, així com instruccions i consells per al maneig de les fonts d'informació.

Classes pràctiques en l'aula. S'exerciran activitats que serviran per a complementar els coneixements adquirits en les classes teòriques, a través de la realització d'exercicis que permetran completar un conjunt d'**activitats** que s'haurà de realitzar de forma **individual** o en **grup** per a ser presentades al llarg del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants tindrà en compte tots els aspectes exposats en l'apartat de metodologia d'esta guia i es realitzarà a través d'activitats pràctiques i un examen final:

- Prova escrita: es realitzarà l'avaluació contínua mitjançant la realització d'uns qüestionaris avaluatius dels continguts teòrics. Si no es realitzen els qüestionaris (per causes justificades), l'avaluació consistirà en la realització d'un examen final escrit. En tots dos casos, l'avaluació suposarà el 50% de la qualificació. Serà necessari obtindre una qualificació mínima de 5 per a aprovar l'assignatura.
- Activitats i pràctiques: S'haurà de presentar al llarg del curs i suposarà un 50% del total de l'avaluació.

La qualificació dels treballs pràctics individuals i el treball en equip formen part d'una avaluació contínua, es mantindran per a la segona convocatòria i en cap cas seran recuperables.

La composició de la nota final s'atindrà, en síntesi, al quadre següent:

Prova escrita	50%
Activitats i pràctiques	50%
TOTAL	100%

Les notes de treballs i exàmens aprovats d'aquells alumnes que no hagueren superat la totalitat de l'assignatura en la primera convocatòria, podran ser conservats fins a la següent, però sempre dins del mateix curs acadèmic.

La presentació d'exercicis, qüestions, activitats, i altres exercicis sotmesos a avaluació que no hagen sigut realitzats directament per l'alumnat o que procedisquen de la còpia directa d'altres treballs semblants serà considerada motiu suficient per al suspens en l'assignatura, al marge de les altres possibles actuacions de caràcter disciplinar que hagen de realitzar-se. La presentació de les tasques obligatòries serà exclusivament a través de la plataforma de l'aula virtual de l'assignatura, no acceptant-se un altre mitjà de presentació, sempre dins dels límits temporals indicats. La presentació fora de termini dels treballs suposa la impossibilitat de superar l'assignatura en eixa convocatòria.

Aquesta avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. En aquest sentit, l'alumne ha de tenir present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. L'alumne/a ha de tindre present igualment la possibilitat d'una matrícula a temps parcial quan no li siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos que estiguen adequadament justificats i per a aquells alumnes que ho sol·liciten, la possibilitat de ser avaluat sense necessitat d'assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos l'alumne ha de procedir de la manera següent:

- S'ha de comunicar al principi del curs al professor/s responsable/s de l'assignatura la incidència per la qual li és impossible assistir a classe, que ha d'estar adequadament justificada de forma documental.
- El professor responsable, a la vista d'aquesta informació decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació han de presentar, per a ser avaluats, la totalitat de treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs) així com també podran ser cridats a defensar oralment davant el mateix professor, i realitzaran una prova de coneixements adquirits.

El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% i el de la prova de coneixements el 50% restant.

En relació amb quines obligacions té l'estudiant si utilitza IA en les activitats avaluable i per a la declaració

responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" al següent link:

https://www.uv.es/graus/normatives/Guia_actuacio_IA_UV.pdf.

BIBLIOGRAFIA

- Serà proporcionada para cada uno de los temas.
- Area Moreira, M., Gros Salvat, B., & Marzal García-Quismondo, M. Á. (2008). Alfabetizaciones y tecnologías de la información y la comunicación. Madrid: Síntesis.
- Calderón-Rehecho, A. (2010). Informe APEI sobre alfabetización informacional Asociación Profesional de Especialistas en Información (APEI). Disponible en <http://eprints.rclis.org/handle/10760/14972#.UAW5XfXGCpA>
- Cuevas Cerveró, A. (2007). Lectura, alfabetización en información y biblioteca escolar. Gijón: Trea.
- Cuevas Cerveró, A., & Simeao, E. (2011). Alfabetización informacional e inclusión digital: Hacia un modelo de infoinclusión social. Gijón: Trea.
- Martí Lahera, Y. (2007). Alfabetización informacional: Análisis y gestión. Buenos Aires: Alfagrama.
- Molina, M. P. (2019). Evaluación de la alfabetización informacional en la educación superior: modelos, métodos, instrumentos. Buenos Aires: Alfagrama.
- Pinto Molina, M., Sales Salvador, D., Martínez Osorio, P., & Anglada i Ferrer, L. (2008). Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional. Gijón: Trea.
- Ordás García, A., & Campal, F. (2021). Competencias mediáticas e informacionales: juego y aprendo. Competencias mediáticas e informacionales. Barcelona : Editorial UOC.
- Osuna-Acedo, S., & Feltrero, R. (eds.) (2023). Alfabetización mediática crítica: desafíos para el

siglo XXI: Critical Media Literacy: challenges for the 21st Century. Literacia Mediática Crítica: desafíos para o século XXI. Sevilla: Aula Magna.